

Sygn. akt VI ACa 915/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 czerwca 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Jolanta Pyżlak

Sędziowie: Grażyna Kramarska

del. Grzegorz Tyliński (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. Ż.

przeciwko L. Pogotowiu (...) Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 16 października 2019 r., sygn. akt XXV C 703/18

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok:

a. w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddala powództwo co do kwoty 57 590,40 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt zł 40/100) wraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 listopada 2017 r. do dnia zapłaty;

b. w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądza od Z. Ż. na rzecz L. Pogotowia (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. kwotę 5 417 (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania;

c. w punkcie czwartym w ten sposób, że nakazuje pobrać od Z. Ż. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 82,31 zł (osiemdziesiąt dwa zł 31/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

d. w punkcie piątym w ten sposób, że go uchyla;

II. zasądza od Z. Ż. na rzecz L. Pogotowia (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w W. kwotę 4 050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI ACa 915/19

UZASADNIENIE

Powód Z. Ż. pozwem z dnia 26 marca 2018 r. wniósł o zasądzenie od L. Pogotowia (...) z siedzibą w W. kwoty 148 806,62 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

Pozwany L. Pogotowie (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej wnosił o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z dnia 16 października 2019 r. (sygn. akt XXV C 703/18) Sąd Okręgowy w Warszawie: I. zasądził od L. Pogotowia (...) z siedzibą w W. na rzecz Z. Ż. kwotę 57 590,40 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 listopada 2017 r. do dnia zapłaty; II. oddalił powództwo w pozostałej części; III. zasądził od L. Pogotowia (...) z siedzibą w W. na rzecz Z. Ż. kwotę 1 655,42 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; IV. nakazał pobrać od Z. Ż. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 50,46 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych; V. nakazał pobrać od L. Pogotowia (...) z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 31,85 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych. Rozstrzygnięcie to zapadło przy następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Z. Ż. jest lekarzem specjalistą w zakresie anestezjologii i intensywnej terapii. Zatrudniony był w L. Pogotowiu (...) w W. na stanowisku zastępcy dyrektora ds. leczenia na podstawie umowy o pracę z dnia 16 stycznia 2006 r. W wyniku konkursu rozstrzygniętego w dniu 31 sierpnia 2014 r. na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej pomiędzy L. Pogotowiem (...) w W. (udzielającym zamówienia) i Z. Ż., prowadzącym działalność w ramach prywatnej praktyki lekarskiej (przyjmującym zamówienie), zawarta została w dniu 1 września 2014 r. umowa, na podstawie której L. Pogotowie (...) powierzyło a Z. Ż. zobowiązał się do udzielania świadczeń opieki zdrowotnej, zgodnie ze złożoną ofertą, w zakresie: realizacji wezwań oraz zleceń kierowanych do udzielającego zamówienie, wykonywanie świadczeń zdrowotnych zgodnie z kompetencjami przyjmującego zamówienie podczas realizacji wezwań oraz zleceń w lotniczych zespołach ratownictwa medycznego i zespołach udzielającego zamówienia, kwalifikacji lotów pod względem medycznym zgodnie z ustalonymi przez udzielającego zamówienie wytycznymi oraz udzielania merytorycznych zaleceń dotyczących przygotowania pacjenta do transportu lotniczego, wykonywania innych prac zleconych przez udzielającego zamówienia zgodnie z kompetencjami przyjmującego zamówienie po uprzednim wyrażeniu na to zgody (§ 1 i 2 umowy). Powód zobowiązał się do udzielania świadczeń zdrowotnych w systemie dyżurów według określonego przez pozwanego harmonogramu - grafiku dyżurowego, zatwierdzonego na dany miesiąc przez Dyrektora Regionalnego pozwanego lub przez osobę przez niego upoważnioną (§ 3 ust. 1 - 4 umowy). W umowie postanowiono, że udzielający zamówienia, po uprzednim wyrażeniu zgody przez strony, może zobowiązać przyjmującego zamówienie do wykonywania obowiązków wynikających z umowy poza macierzystą filią (oddziałem), na którą złożył ofertę (§ 3 ust. 6 umowy). Powód zobowiązał się do wykonania dwóch dyżurów w ciągu miesiąca kalendarzowego, w tym w niedziele i święta, w Oddziale W. (§ 4). Strony ustaliły, że: należność z tytułu udzielenia świadczeń określonych umową wynosi 81,90 zł za jedną godzinę zegarową wykonywania obowiązków (§ 12 ust. 1), stawka ta może ulec zwiększeniu nie więcej niż o 15% w roku kalendarzowym za zgodą stron (§ 12 ust. 2), udzielający zamówienia za zgodą przyjmującego zamówienie może zobowiązać go do pozostawania w gotowości do świadczenia usług medycznych poza czasem określonym zatwierdzonym grafikiem dyżurowym na dany miesiąc kalendarzowy (§ 12 ust. 4), za czas pozostawania w gotowości do świadczenia usług medycznych poza czasem określonym grafikiem dyżurowym na dany miesiąc kalendarzowy przyjmującemu zamówienie przysługuje należność zgodnie ze stawką określoną w § 1 (§ 12 ust. 5), w przypadku przekroczenia liczby godzin określonych w zatwierdzonym grafiku dyżurowym, każda dodatkowa godzina pracy zostanie opłacona według stawki określonej w ust. 1 (§ 12 ust. 8). Umowa została zawarta na okres od 1 września 2014 r. do 31 maja 2015 r., przy czym strony przewidziały możliwość wydłużenia okresu jej obowiązywania (§ 15). W umowie przewidziano, że umowa może zostać rozwiązana przed upływem czasu, na który została zawarta jeżeli zajdą okoliczności, za które strony nie ponoszą odpowiedzialności, a które uniemożliwiają dalsze wykonywanie umowy (§ 16 ust. 1). Postanowiono też, że umowa może zostać rozwiązana w trybie natychmiastowym w następujących przypadkach: a) rażącego naruszenia zasad pracy operacyjnej obowiązujących u udzielającego zamówienia, b) niezgodności złożonych w ofercie oświadczeń, samowolnego opuszczenia dyżuru, c) trzykrotnego spóźnienia się na dyżur, d) niedostarczenia wymaganych w umowie dokumentów, a także odmowy wykonania poleceń osób wymienionych w § 7 ust. 1 i 2, e) dwukrotnego stwierdzenia przez udzielającego zamówienia nienależytego prowadzenia przez przyjmującego zamówienie dokumentacji medycznej, f) stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie udzielanych świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez przyjmującego zamówienie, g) stwierdzenia braku należytej, z uwagi na przedmiot, współpracy w zespole udzielającego zamówienia, z zespołami szpitalnymi, z oddziałami ratunkowymi

i innymi jednostkami systemu i ciLowiiiotwa medycznego, h) niedostarczenia przez przyjmującego zamówienie kopii aktualnej książeczki zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych, i) ujawnienia informacji objętych poufnością przez przyjmującego zamówienie, j) braku udziału przyjmującego zamówienie w szkoleniach organizowanych przez udzielającego zamówienia, k) nie zawarcia bądź nieprzedłużenia polisy ubezpieczeniowej ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz nieprzedłożenia jej kopii u udzielającego zamówienia, 1) świadczenia usług medycznych w zespołach lotniczych innych przewoźników (§ 16 ust. 2). W umowie zastrzeżono również, że umowa może zostać rozwiązana na piśmie w każdym czasie przez każdą ze stron z zachowaniem 2 miesięcznego okresu wypowiedzenia, ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego (§ 16 ust. 3).

Sąd Okręgowy ustalił ponadto, iż aneksem nr (...) zawartym w dniu 28 maja 2015 r. strony zmieniły przedmiotową umowę m. in. w ten sposób, że czas trwania umowy przedłużono do dnia 31 października 2018 r., z możliwością przedłużenia jej na czas określony. Strony zmieniły również § 16 umowy nadając mu następujące brzmienie:

1. Umowa może zostać rozwiązana przed upływem czasu, na który została zawarta, jeżeli zajdą okoliczności, za które strony nie ponoszą odpowiedzialności, a które uniemożliwiają dalsze wykonywanie umowy.

2. Umowa może zostać rozwiązana na piśmie w każdym czasie przez każdą ze stron z zachowaniem 2 miesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego.

3. Udzielający zamówienia może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku:

a) rażącego naruszenia zasad pracy operacyjnej obowiązujących u udzielającego zamówienia,

b) samowolnego opuszczenia dyżuru,

c) dwukrotnego spóźnienia się na dyżur,

d) stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie udzielanych świadczeń zdrowotnych wykonywanych przez przyjmującego zamówienie,

e) stwierdzenia braku należytej, z uwagi na przedmiot, współpracy w zespole udzielającego zamówienia, z zespołami szpitalnymi, z oddziałami ratunkowymi i innymi jednostkami systemu ratownictwa medycznego,

f) niedostarczenia przez przyjmującego zamówienie kopii aktualnej książeczki zdrowia do celów sanitarno – epidemiologicznych oraz innych wymaganych dokumentów,

g) ujawnienia informacji objętych poufnością przez przyjmującego zamówienie,

h) braku udziału przyjmującego zamówienie w co najmniej dwóch szkoleniach w roku kalendarzowym, organizowanym przez udzielającego zamówienia,

i) nie zawarcia bądź nie przedłużenia polisy ubezpieczeniowej ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej oraz nie przedłożenia jej kopii u udzielającego zamówienia,

j) świadczenia usług medycznych w zespołach lotniczych innych przewoźników,

k) odmowy wykonania poleceń osób wymienionych w § 7 ust. 1 i 2 umowy.

Aneksem nr (...) do umowy zawartym 21 września 2015 r. strony m. in. zmieniły § 12 ust. 1 umowy ustalając, że należność z tytułu udzielania świadczeń określonych umową, począwszy od dnia 1 sierpnia 2015 r., wynosi 87,50 zł brutto za jedną godzinę zegarową wykonywania obowiązków wynikających z umowy, oraz zmieniły brzmienie § 15 na następujące:

1. Niniejsza umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia do dnia 31 października 2018 r.

2. Strony przewidują możliwość wydłużenia okresu obowiązywania umowy.

3. Strony dopuszczają możliwość rozwiązania umowy przez każdą ze stron z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia bez konieczności podawania uzasadnienia.

Z. Ż. nie był ujmowany w grafikach dyżurowych filii L. Pogotowia (...) we W., lecz pełnił dyżury zgodnie z zatwierdzonymi grafikami w filii L. O. w W.. Lekarze często pełnili dyżury poza macierzystymi jednostkami L., w zależności od zapotrzebowania. Dyżury trwały najczęściej 24 godziny. O ilości dyżurów decydował dyrektor regionalny. W początkowym okresie pracy na stanowisku zastępcy dyrektora ds. medycznych Z. Ż. miał dobre relacje z dyrektorem naczelnym L. Pogotowia (...)R. G.. Z upływem czasu ich relacje pogorszyły się, zdarzało się, że powód w rozmowach z innymi pracownikami z rezerwą wypowiadał się o dyrektorze G., używając w stosunku do niego zdrobnienia imienia - (...) i twierdząc, że brak mu kompetencji do pełnienia funkcji dyrektora. Z większością pracowników L. Z. Ż. pozostawał w dobrych relacjach interpersonalnych. Z niektórymi pracownikami miał gorsze relacje – m. in. z pracownikiem administracyjnym A. P., którą powód w sposób wulgarny informował, że nie chce z nią współpracować i że ją zwolni z pracy, z psychologiem M. W., której powód również sugerował możliwość zwolnienia z uwagi na likwidację jej komórki i w sposób niepochlebny komentował jej wygląd, O. P., której powód przekazywał również krytyczne uwagi dotyczące jej wyglądu. Sytuacje konfliktowe występowały też pomiędzy powodem a M. P., który od 2013 r. sprawował funkcję zastępcy dyrektora ratownictwa medycznego organizacji i planowania. W L. Pogotowiu (...) ustalona była wewnętrzna procedura antymobbingowa. Procedura taka nie była nigdy wszczynana w związku z zachowaniem Z. Ż..

Pracę lekarza kontraktowego w ramach umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych powód wykonywał fachowo, z zaangażowaniem, z powodem konsultowano sposób postępowania w trudnych przypadkach, nigdy nie było żadnych zastrzeżeń do jego pracy w charakterze lekarza. W styczniu 2017 r. L. Pogotowie (...) rozwiązało umowę o pracę ze Z. Ż. na stanowisku zastępcy dyrektora ds. medycznych. Od lutego 2017 r. powód pracował w filii L. Pogotowia (...) w K. na podstawie umowy o pracę jako pracownik administracyjny. W czerwcu 2017 r. L. Pogotowie (...) wypowiedziało Z. Ż. umowę o pracę, powołując się na utratę zaufania do powoda. W związku z wypowiedzeniem umowy o pracę Z. Ż. dochodził przeciwko L. Pogotowiu (...) w W. roszczeń przed Sądem Rejonowym dla W. Ż. w W.. W toku tej sprawy strony zawarły ugodę mediacyjną, na podstawie której L. zobowiązało się zapłacić Z. Ż. kwotę 106 392 zł tytułem odszkodowania. Pismem z dnia 9 czerwca 2017 r. L. Pogotowie (...) w W. oświadczyło Z. Ż., że rozwiązuje zawartą z nim umowę nr (...) r. z dnia 1 września 2014 r., z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia na § 16 ust. 2 umowy, w brzmieniu nadanym aneksem nr (...), tj. z dniem 31 sierpnia 2017 r. Na uzasadnienie rozwiązania umowy podano utratę zaufania spowodowanego działaniami Z. Ż. polegającymi na: wypowiadaniu na temat dyrektora L. Pogotowia (...) opinii wykraczających poza ramy dozwolonej krytyki, w tym rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji dotyczących kierowania i działalności L. Pogotowia (...), doprowadzenie z winy powoda do konfliktów personalnych z pozostałymi zastępcami dyrektora L. Pogotowia (...), mobbingowaniu w pracy pracownik, w tym podwładnej, niewypełnianie zobowiązania z umowy w zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w filii L. Pogotowia (...) we W.. W związku z rozwiązaniem przedmiotowej umowy pozwany zwolnił powoda z obowiązku odbywania dyżurów w okresie dwumiesięcznego wypowiedzenia z zachowaniem prawa do wynagrodzenia, które zostanie obliczone jako iloczyn ilości dyżurów w okresie dwumiesięcznego wypowiedzenia w jej maksymalnym wymiarze i stawki godzinowej zgodnie z umową. W odpowiedzi pełnomocnik Z. Ż. w piśmie z dnia 5 lipca 2017 r. poinformował pozwanego, że złożone wypowiedzenie nie ma uzasadnionych podstaw faktycznych i prawnych, gdyż podane w piśmie zarzuty są nieprawdziwe, a umowa nie określa przyczyn wypowiedzenia. Pismem z dnia 3 listopada 2017 r. (doręczonym cztery dni później) pełnomocnik Z. Ż., oświadczył L., że w związku z odmową dopuszczenia do wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z zawartą przez strony umową Z. Ż. odstępuje od tej umowy. Jednocześnie wezwał pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 148 806,62 zł tytułem odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy. W piśmie wyjaśniono, że kwota powyższa odpowiada wynagrodzeniu, jakie powód uzyskałby od czerwca 2017 r. do zakończenia umowy, tj. do 11 października 2018 r., w wysokości 164 338,32 zł (wyliczonego jako iloczyn średniej arytmetycznej ilości godzin dyżurów, która w okresie od września 2015 r. do maja 2017 r. wynosiła 112 h i 48 min., i kwoty 85,70 zł za godzinę, co dawało kwotę wynagrodzenia na poziomie 9

666,96 zł miesięcznie) pomniejszonej o wynagrodzenie wypłacone powodowi za okres od czerwca do sierpnia 2017 r. w wysokości 15 531,70 zł. W kolejnym piśmie L. odmówił wypłaty takiego odszkodowania.

W dalszej kolejności Sąd I instancji ustalił, iż w czasie pracy w charakterze lekarza kontraktowego w L. Pogotowiu (...) w okresie od września 2015 r. do stycznia 2017 r. Z. Ż. pełnił kilka dyżurów miesięcznie w bazie samolotowej na O. w W., na podstawie grafików dyżurowych zatwierdzanych pod koniec każdego miesiąca przez dyrektora regionalnego. Dyżury trwały najczęściej po 24 godziny. Po przeniesieniu do pracy do filii w K., powód był rzadziej wyznaczany do pełnienia dyżurów lekarskich w bazie samolotowej na O. w W.. W lutym 2017 r. powód pełnił dyżury przez 164 godziny, ale w marcu 2017 r. już tylko w wymiarze 24 godzin, w kwietniu 2017 r. w wymiarze 60 godzin, w maju 2017 r. w wymiarze 61 godzin i 8 minut, w czerwcu 2017 r. w wymiarze 49 godzin i 14 minut. Z tytułu udzielania świadczeń zdrowotnych w lotniczych zespołach ratunkowych w okresie od września 2015 r. do czerwca 2017 r. Z. Ż. wystawił L. Pogotowiu (...) w W. faktury VAT na następujące sumy pieniężne: za wrzesień 2015 r. na kwotę 8 055 zł, za październik 2015 r. na kwotę 8 227,20 zł, za listopad 2015 r. na kwotę 11 312,40 zł, za grudzień 2015 r. na kwoty 10 112,60 zł i 1 028,10 zł, za styczeń na kwotę 11 312,40 zł, za luty 2016 r. na kwotę 9 255,60 zł, za marzec 2016 r. na kwotę 13 369,20 zł, za kwiecień 2016 r. na kwotę 7 113,10 zł, za maj 2016 r. na kwotę 15 511,70 zł, za czerwiec 2016 r. na kwotę 5 836 zł, za lipiec 2016 r. na kwotę 15 121,77 zł, za sierpień 2016 r. na kwotę 13 969,10 zł, za wrzesień 2016 r. na kwotę 5 056,30 zł, za październik 2016 r. na kwotę 8 912,80 zł, za listopad 2016 r. na kwotę 10 026,90 zł, za grudzień 2016 r. na kwotę 12 855 zł, za styczeń 2017 r. na kwotę 12 683,60 zł, za luty 2017 r. na kwotę 14 054,80 zł, za marzec 2017 r. na kwotę 2 056,80 zł, za kwiecień 2017 r. na kwotę 5 142 zł, za maj 2017 r. na kwotę 5 239,13 zł, za czerwiec 2017 r. na kwotę 7 304,50 zł. Od lipca 2017 r. powód nie był już wyznaczany do pełnienia dyżurów. Za lipiec 2017 r. i sierpień 2017 r. powód wystawił pozwanemu faktury za gotowość do pełnienia dyżurów na kwoty po 4 113,60 zł, uwzględniające 2 dyżury 24 godzinne miesięcznie. Żadna z faktur wystawionych przez powoda nie była kwestionowana przez pozwanego, pozwany zapłacił powodowi wszystkie należności wynikające z powyższych faktur.

Przechodząc do rozważań prawnych Sąd Okręgowy wskazał w pierwszej kolejności, iż zawarta przez strony umowa z dnia 1 września 2014 r. stanowi umowę o udzielanie świadczeń zdrowotnych uregulowaną w art. 27 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 2190 ze zm.). Umowa taka stanowi samodzielny normatywny typ, jest pozakodeksową umową nazwaną, bowiem ustawodawca wyodrębnił zespół przepisów stosowanych bezpośrednio do tego rodzaju umowy, w szczególności określił obligatoryjne elementy treści takiej umowy, cechy podmiotowe, sposób zawarcia i zmiany umowy. Do umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych nie znajdują zastosowania, z mocy odesłania z art. 750 k.c., przepisy o zleceniu. Art. 27 ust. 1 ustawy o działalności leczniczej stanowi bowiem, że z przyjmującym zamówienie udzielający zamówienia zawiera umowę na czas udzielania świadczeń zdrowotnych w określonym zakresie lub na czas określony. Umowa nie może być zawarta na okres krótszy niż 3 miesiące, chyba że rodzaj i liczba świadczeń zdrowotnych uzasadniają zawarcie umowy na okres krótszy. W myśl art. 27 ust. 2 tej ustawy, przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do udzielania świadczeń zdrowotnych w zakresie oraz na zasadach określonych w umowie, a udzielający zamówienia do zapłaty wynagrodzenia za udzielanie tych świadczeń. Stosownie do unormowań art. 27 ust. 3 i 4 ustawy, umowa wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności i powinna zawierać w szczególności; 1) określenie zakresu świadczeń zdrowotnych, 2) określenie sposobu organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym miejsca, dni i godzin udzielania świadczeń zdrowotnych, 3) minimalną liczbę osób udzielających określonych świadczeń zdrowotnych, 4) przyjęcie przez przyjmującego zamówienie obowiązku poddania się kontroli przeprowadzanej przez udzielającego zamówienia, 5) określenie rodzajów i sposobu kalkulacji należności, jaką udzielający zamówienia przekazującego przyjmującemu zamówienie z tytułu realizacji zamówienia, a w przypadku ustalenia stawki ryczałtowej - określenie jej wysokości, 6) ustalenie zasad rozliczeń oraz zasad i terminów przekazywania należności, 7) ustalenie trybu przekazywania udzielającemu zamówienia informacji o realizacji przyjętego zamówienia, 8) postanowienia dotyczące szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem oraz okres wypowiedzenia, 9) zobowiązanie przyjmującego zamówienie do prowadzenia określonej sprawozdawczości statystycznej. Z kolei przepis art. 27 ust. 8 ustawy zawiera regulacje dotyczące rozwiązania tego rodzaju umowy.

Na tle tak wskazanego stanu prawnego Sąd I instancji dokonał oceny podnoszonego przez Pogotowie zarzutu nieważności umowy – wywodzonego z twierdzenia o przeprowadzeniu konkursu poprzedzającego zawarcie przedmiotowej umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w sposób sprzeczny z ustawą o działalności leczniczej podnosząc, że w dokumentacji pozwanego brak jest oferty powoda i części innych wymaganych przez pozwanego dokumentów. W takiej sytuacji uznano, iż pomimo treści art. 26 ust. 3 ustawy o działalności leczniczej, z którego wynika, iż udzielenie zamówienia następuje w trybie konkursu ofert, zarzut nieważności przedmiotowej umowy nie zasługuje na uwzględnienie. Artykuł 58 k. c. przewiduje sankcję nieważności umowy ze względu na sprzeczność z ustawą lub zasadami współżycia społecznego treści lub celu czynności prawnej. Na podstawie art. 58 k. c. nie można uznać umowy za nieważną z powodu niezachowania lub naruszenia przy jej zawarciu procedury przetargowej wymaganej przez ustawę. Art. 58 § 1 k. c. nie obejmuje naruszeń ustawy w tym zakresie i nie sankcjonuje ich. Jeżeli ustawa wymaga zawarcia umowy w trybie procedury przetargowej, podstaw do określenia sankcji zawarcia umowy bez zachowania tej procedury lub z naruszeniem procedury należy poszukiwać w przepisach, które nakładają obowiązek zawarcia umowy w trybie procedury przetargowej i regulują wymaganą procedurę przetargową. Ani artykuł 26 ustawy o działalności leczniczej, ani przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do których art. 26 ustawy o działalności leczniczej odsyła, nie tylko nie przewidują z powodu naruszenia postępowania konkursowego nieważności umowy o świadczenie usług leczniczych, ale i żadnej innej sankcji cywilnoprawnej odnoszącej się do umowy o świadczenie usług leczniczych zawartej w takim postępowaniu. W razie naruszenia postępowania konkursowego właściwe są, w świetle tych przepisów, inne środki ochronne: protest i odwołanie.

Przechodząc do dokonanej przez pozwanego pismem z dnia 9 czerwca 2017 r. wypowiedzenia umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z art. 27 ust. 8 ustawy o działalności leczniczej umowa o udzielanie świadczeń zdrowotnych ulega rozwiązaniu: 1) z upływem czasu, na który była zawarta, 2) z dniem zakończenia udzielania określonych świadczeń zdrowotnych, 3) wskutek oświadczenia jednej ze stron, z zachowaniem okresu wypowiedzenia, 4) wskutek oświadczenia jeden ze stron, bez zachowania okresu wypowiedzenia, w przypadku gdy druga strona rażąco narusza istotne postanowienia umowy. Uregulowanie to nie może być stosowane samodzielnie, w oderwaniu od treści art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy, zgodnie z którym umowa o udzielanie świadczeń zdrowotnych winna zawierać postanowienia dotyczące szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem oraz okres wypowiedzenia. Skoro umowa o udzielanie świadczeń zdrowotnych ma charakter terminowy, to wprowadzenie do jej treści przyczyn wypowiedzenia jest konieczne dla możliwości rozwiązania umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia. Wypowiedź ustawodawcy powinna być traktowana jako pewna całość, a dla ustalenia normy prawnej, która znajduje zastosowanie do określonego stanu faktycznego, nie jest konieczne stosowanie wzmocnień, które stanowiłyby jedynie tzw. superfluum ustawowe. Z tej właśnie przyczyny art. 27 ust. 8 ustawy nie powtarza wymogu podania przyczyn uzasadniających rozwiązanie kontraktu, gdyż to zostało określone w ust. 4. Z powyższych regulacji wynika niezbędność zamieszczenia w treści umowy przyczyn wypowiedzenia i powołanie się na nie przy dokonywaniu wypowiedzenia, w celu jego skuteczności. W analizowanym przypadku strony nie określiły w umowie o udzielanie świadczeń zdrowotnych z dnia 1 września 2014 r. szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem, postanawiając tylko w § 16 ust. 2 (w brzmieniu nadanym aneksem nr (...) do umowy), że umowa może zostać rozwiązana przez każdą ze stron z zachowaniem dwumiesięcznego okresu wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca kalendarzowego. Postanowienie § 16 ust. 2 spornej umowy nie może być więc skuteczną podstawą do rozwiązania tejże umowy, skoro brak jest w umowie określenia okoliczności uzasadniających jej rozwiązanie za wypowiedzeniem. Sam pozwany dostrzegając braki regulacji umownych we wskazanym wyżej zakresie, skoro w piśmie z dnia 9 czerwca 2017 r. wypowiadającym umowę na podstawie § 16 ust. 2 podał jednak przyczyny mające uzasadniać rozwiązanie umowy. Podane przez pozwanego przyczyny wypowiedzenia nie zostały jednak wskazane w zawartej przez strony umowie, a większa ich część (z wyjątkiem niewypełniania zobowiązania z umowy w zakresie udzielania świadczeń opieki zdrowotnej w filii L. Pogotowia (...) we W.) dotyczyła umowy o pracę, na mocy której powód pełnił obowiązki zastępcy dyrektora ds. medycznych i którą pozwany wypowiedział powodowi z tożsamyh przyczyn, zatem nie mogły stanowić podstawy skutecznego wypowiedzenia umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych. Sąd Okręgowy

na tle tych rozważań zwrócił uwagę, iż nie miał racji pozwany twierdząc, że istniała przesłanka do rozwiązania umowy z powodem bez wypowiedzenia z uwagi na rażące naruszenie jej istotnych postanowień, polegające na nieudzielaniu przez powoda świadczeń zdrowotnych w filii L. Pogotowia (...). Z materiału dowodowego sprawy wynikało, że powód nie był wyznaczany w grafikach dyżurowych do pełnienia dyżurów we W., lecz wyłącznie w bazie samolotowej na O. w W.. Podstawę do takiego działania stanowiła przedmiotowa umowa, która w § 3 ust. 6 dopuszczała możliwość wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej poza macierzystą filią przyjmującego zamówienie. Pełnienie przez powoda dyżurów lekarskich poza wskazanym w umowie macierzystym oddziałem we W., zgodnie z zatwierdzonymi grafikami dyżurowymi, nie uchybiało zatem postanowieniom umowy. Z zeznań świadków wynikało przy tym, że powód wywiązywał się bardzo dobrze z obowiązków lekarza kontraktowego, a pozwany nie czynił mu w związku z wykonywaną pracą lekarza nigdy żadnych zarzutów. Wobec braku stwierdzenia nieprawidłowości w wykonywaniu przez powoda świadczeń zdrowotnych nie zachodziły okoliczności mogące stanowić podstawę do rozwiązania przez pozwanego umowy z dnia 1 września 2014 r. bez zachowania okresu wypowiedzenia, na podstawie art. 27 ust. 8 pkt 4 ustawy o działalności leczniczej. Natomiast pozostałe wskazane przez pozwanego w piśmie z dnia 9 czerwca 2017 r. okoliczności, dotyczące wypowiedzania krytycznych opinii i przekazywania nieprawdziwych informacji na temat dyrektora L., doprowadzenia z winy powoda do konfliktów personalnych z pozostałymi zastępcami dyrektora L. Pogotowia (...) czy stosowania mobbingu wobec pracowników nie odnosiły się do obowiązków powoda wynikających z umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych i nie mogły stanowić przyczyny rozwiązania tej umowy, nawet gdyby były prawdziwe.

Powyższe rozważania prowadziły w ocenie Sądu Okręgowego do wniosku, iż oświadczenie pozwanego zawarte w piśmie z dnia 9 czerwca 2017 r. o rozwiązaniu spornej umowy za wypowiedzeniem było bezskuteczne i nie doprowadziło do ustania stosunku prawnego wynikającego z zawartej przez strony umowy. Skutek w postaci rozwiązania umowy wywołało dopiero oświadczenie powoda o odstąpieniu od umowy zawarte w piśmie z dnia 3 listopada 2017 r. Pozwany, nie dopuszczając powoda do wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej po czerwcu 2017 r., naruszył istotne postanowienia umowy z dnia 1 września 2014 r. o udzielanie świadczeń zdrowotnych, której sensem było wykonywanie przez powoda tego rodzaju usług. Dawało to powodowi uprawnienie do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia na podstawie art. 27 ust. 8 pkt 4 ustawy o działalności leczniczej. Pismo powoda z dnia 3 listopada 2017 r. doręczone zostało powodowi 7 listopada 2017 r, i w tym dniu umowa uległa rozwiązaniu.

Za materialną podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego względem powoda, Sąd I instancji art. 471 k. c., w myśl którego dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przesłankami odpowiedzialności kontraktowej są: poniesienie przez wierzyciela szkody, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez dłużnika, związek przyczynowy między niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą oraz możliwość przypisania dłużnikowi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania (tzn. uchybienie obowiązkowi umownym musi być następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada). Stosownie do reguły rozkładu ciężaru dowodowego z art. 6 k. c., przy uwzględnieniu brzmienia art. 471 k. c., to na wierzycielu spoczywał ciężar dowodowy co do wymienionych pierwszych trzech przesłanek. Co do czwartej przesłanki istnieje domniemanie, że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiada. Zachowanie pozwanego polegające na podjęciu bezskutecznej próby wypowiedzenia powodowi umowy oraz późniejszym niedopuszczeniu powoda do wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej zgodnie z zawartą umową, przy braku podstaw do takiego zachowania, uzasadnia postawienie pozwanemu zarzutu nienależytego wykonania umowy i rodzi po jego stronie odpowiedzialność odszkodowawczą względem powoda. Szkada obejmuje straty i utracone korzyści (art 361 § 2 k. c.) i stanowi uszczerbek określony różnicą pomiędzy aktualnym stanem majątkowym poszkodowanego, a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W rozpoznawanej sprawie szkodą powoda są utracone korzyści w postaci zarobków, których nie uzyskał na skutek opisanego wyżej sprzecznego z prawem zachowania pozwanego. Skoro w § 4 umowy z dnia 1 września 2014 r. strony umówiły się, że powód jako przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania dwóch dyżurów w ciągu miesiąca kalendarzowego, to przyjmując należy, że pozwany winien uwzględnić powoda w grafikach dyżurowych co najmniej

we wskazanym wyżej wymiarze. Z materiału dowodowego sprawy wynika, że jeden dyżur trwał na ogół 24 godziny. Stanowisko pozwanego, że nie miał w ogóle obowiązku wpisywania powoda do grafików dyżurowych i że powód nie ma roszczeń odszkodowawczych związanych z brakiem wyznaczania mu dyżurów po czerwcu 2017 r. jest niezasadne. Przyjęcie takiego stanowiska oznaczałoby, że zawarcie przez strony umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych byłoby nieracjonalne, skoro pozwany mógłby w istocie samowolnie pozbawić powoda możliwości świadczenia pracy bez żadnego ekwiwalentu z tytułu takiego postępowania. Z treści art. 354 k. c. wynika zasada wzajemnej lojalności kontrahentów, co dotyczy też wierzyciela, który powinien współdziałać z dłużnikiem przy wykonywaniu zobowiązania. Pozwany powinien zatem uwzględnić powoda w grafikach dyżurowych na poziomie przynajmniej dwóch dyżurów miesięcznie, a powód zobowiązany był wykonywać świadczenia w takim wymiarze, za wynagrodzeniem określonym w umowie, nie mając przy tym roszczenia o przydzielanie mu większej ilości dyżurów. Takie właśnie stanowisko prezentował pozwany bezpośrednio po wypowiedzeniu umowy, skoro za miesiące lipiec i sierpień 2017 r. wypłacił powodowi wynagrodzenie odpowiadające należności za dwa dwudziestoczworogodzinne dyżury w skali miesiąca, mimo że zwolnił powoda z obowiązku świadczenia pracy w tym okresie. Zatem gdyby po czerwcu 2017 r. przedmiotowa umowa wykonywana była nadal zgodnie z jej treścią do końca terminu jej obowiązywania, to powód otrzymywałby wynagrodzenie w wysokości po 4 113,60 zł miesięcznie (za 2 dyżury miesięcznie w wymiarze po 24 godziny, czyli za 48 godzin miesięcznie, przy stawce 85,70 zł za godzinę). Przy takich założeniach, za 16 miesięcy, której pozostały wówczas do końca okresu obowiązywania umowy - od lipca 2017 r. do października 2018 r. - powód otrzymałby wynagrodzenie w wysokości łącznej 65 817,60 zł (16 miesięcy x 4 113,60 zł miesięcznie). Tymczasem pozwany zapłacił powodowi jedynie wynagrodzenie za lipiec i sierpień 2017 r. w kwocie łącznej 8 227,20 zł. Utracone przez powoda wynagrodzenie wynosi więc 57 590,40 zł (65 817,60 zł minus 8 227,20 zł). Suma ta odpowiada wysokości szkody w postaci utraconych korzyści doznanej przez powoda na skutek nienależytego wykonania przedmiotowej umowy przez pozwanego. Powództwo zasługiwało zatem na uwzględnienie co do kwoty 57 590,40 zł. O roszczeniu odsetkowym Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k. c. Skoro termin zapłaty powyższej kwoty odszkodowania nie był oznaczony, ani nie wynikał z właściwości zobowiązania, świadczenie to powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu pozwanego do zapłaty (art. 455 k. c.). Wezwanie takie skierowane zostało przez powoda do pozwanego w piśmie z dnia 3 listopada 2017 r., które doręczone zostało pozwanemu 7 listopada 2017 r. W piśmie tym wyznaczony został pozwanemu termin 7 dni na dokonanie zapłaty, zatem zapłata zasadnych roszczeń powoda powinna nastąpić do 14 listopada 2017 r.

Koszty postępowania pierwszoinstancyjnego zostały stosunkowo rozdzielone.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 16 października 2019 r. wniósł pozwany – L. Pogotowie (...) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, zaskarżając go w części – w zakresie punktów I., III., oraz V., wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje, według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpatrzenia. Apelujący zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1) naruszenie prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 k. p. c. - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez bezzasadne przyjęcie, że umowa z dnia 1 września 2014 r. została zawarta w wyniku przeprowadzonego konkursu, podczas gdy w rzeczywistości umowę zawarto bez przeprowadzenia konkursu;

2) naruszenie prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 k. p. c. - sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego poprzez bezpodstawne przyjęcie, że zachowanie powoda wobec wymienionych w uzasadnieniu wyroku kobiet nie miało charakteru mobbingu i molestowania,

3) naruszenie prawa materialnego, a szczególności art. 27 ust. 8 pkt 3 ustawy o działalności leczniczej poprzez jego niewłaściwą wykładnię i bezpodstawne przyjęcie, że przepis ten nie daje żadnej ze stron możliwości rozwiązania umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych za wypowiedzeniem,

4) naruszenie prawa materialnego, a szczególności art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy o działalności leczniczej poprzez jego niewłaściwą wykładnię i bezpodstawne przyjęcie, że brak wymienionych w umowie przyczyn wypowiedzenia umowy czyni to wypowiedzenie bezskutecznym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego była zasadna, albowiem dwa spośród postawionych w niej zarzutów były trafne i prowadzić winny do zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia zgłoszonego przez Z. Ż. roszczenia.

W pierwszej kolejności zwrócić należy uwagę, iż w ocenie Sądu Apelacyjnego pierwszoplanowe znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu ma ocena czy pozwane Pogotowie uprawnione było do rozwiązania łączącej strony umowy z dnia 1 września 2014 r. w każdym czasie bez zaistnienia istotnych przyczyn po stronie przyjmującego zamówienie (Z. Ż.). Jak bowiem wynika z treści pisma pozwanego z dnia 9 czerwca 2017 r. umowa została rozwiązana przez Pogotowie z powołaniem się na jej § 16 ust. 2, zgodnie z którym umowa może zostać rozwiązana na piśmie w każdym czasie i przez każdą ze stron z zachowaniem 2 miesięcznego okresu wypowiedzenia na koniec miesiąca kalendarzowego. Kwestia ta wymaga szerszej oceny.

Zwrócić należy uwagę, iż – jak należy wnioskować z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku – w ocenie Sądu Okręgowego możliwość wypowiedzenia umowy, o którym mowa zarówno w § 16 ust. 2 umowy, jak i art. 27 ust. 8 pkt 3 ustawy o działalności leczniczej, zachodzi jedynie wówczas, gdy strony zawrą w umowie wskazane w art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy postanowienia dotyczące szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem oraz okres wypowiedzenia. Jak należy wnioskować w ocenie Sądu Okręgowego regulacja wskazana w art. 27 ust. 4 ustawy ma charakter bezwzględnie obowiązujący, zaś klauzula umowna dopuszczająca możliwość wypowiedzenia, jednakże nie zawierająca wskazania szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem, nie jest skuteczna. Jakkolwiek Sąd Apelacyjny podziela ustalenia Sądu I instancji w świetle których strony nie zawarły w umowie wskazania szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem, jednakże wnioski wyciągnięte przez Sąd Okręgowy z tego rodzaju wadliwości są w ocenie Sądu Apelacyjnego zbyt daleko idące.

W dalszej kolejności zauważyć należy, iż kwestia skutków braku w umowie o udzielanie świadczeń zdrowotnych postanowień wskazanych w art. 27 ust. 4 ustawy była już przedmiotem badań. Jakkolwiek brak w tym zakresie jednolitego stanowiska doktryny, zwrócić należy uwagę, iż z jednej strony wśród komentatorów prezentowany są poglądy, zgodnie z którymi uregulowanie zawarte w art. 27 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej nie ma charakteru bezwzględnie obowiązującego, w tym znaczeniu, iż nie wszystkie postanowienia stypizowane w tym uregulowaniu bezwzględnie powinny znaleźć się w umowie o świadczenie usług leczniczych (tak: Urszula Walasek – Walczak w: F. Grzegorzczak [red]. Ustawa o działalności leczniczej. Komentarz, Wydawnictwo LexisNexis, 2013). Wskazuje się tu, iż w zależności od okoliczności konkretnego przypadku, nie wszystkie elementy wskazane w art. 27 ust. 4 będą dla każdego zamówienia relewantne, a uregulowanie to należy raczej traktować jako wskazówkę w procesie formułowania takiej umowy, nie zaś jako przepis bezwzględnie obowiązujący, określający essentialia negotii zamówienia. Te rozważania winny w takiej sytuacji prowadzić do wniosku, iż naruszenie art. 27 ust. 4 ustawy, jako niemającego charakteru bezwzględnego, nie prowadzi do nieważności, czy też ubezskutecznienia umowy nawet w tej części. Według innych poglądów (Dobrochna Bach – Golecka, w: D. Bach – Golecka, Rafał Stankiewicz, Organizacja systemu ochrony zdrowia. System Prawa Medycznego tom 3, C. H. Beck 2020) decydujące znaczenie dla oceny skutków niewykonania przez strony art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy ma ustalenie celu, dla którego uregulowanie to zostało wprowadzone do obrotu prawnego. Uznać należy, iż celem tym nie jest ochrona stron takiego stosunku obligacyjnego – umowa taka zawierana jest przez podmiot leczniczy z jednej strony oraz kontrahenta będącego zazwyczaj podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą. Nie sposób byłoby znaleźć racjonalną argumentację przemawiającą za tym, iż kontrahent podmiotu leczniczego miałby być w tego rodzaju stosunkach prawnych w sposób szczególny chroniony – tym bardziej, iż przy zawieraniu innych umów, których przedmiotem jest świadczenie usług, możliwość ich wypowiedzenia w każdym czasie nie wzbudza wątpliwości i została wprost przez prawodawcę przewidziana, a to z uwagi na treść art. 746 (w zw. z art. 750) k. c. Uwaga ta jest o tyle istotna, iż w realiach

faktycznych sprawy niniejszej to wobec przyjmującego zamówienie złożono oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. W istocie podmiotem ochrony, której prawodawca udziela wprowadzając do obrotu art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy jest pacjent, zaś ochrona polegać ma na przeciwdziałaniu sytuacji, w której z uwagi na rozwiązanie stosunku obligacyjnego przez kontrahenta podmiotu leczniczego pacjenci zostaną pozbawieni możliwości korzystania ze świadczeń. Należy uznać, iż przed nagłym zakończeniem wykonywania świadczeń przez przyjmującego zamówienie z jednej strony chroni możliwość wypowiedzenia umowy bez zachowania terminu wypowiedzenia jedynie w przypadku rażącego naruszenia istotnych postanowień umowy, z drugiej strony – w braku takiego rażącego naruszenia – interesy pacjenta są chronione właśnie przez stosowanie terminu wypowiedzenia, który jak należy wnioskować w założeniu umożliwić ma podmiotowi leczniczemu przeprowadzenie procedury pozyskania innego podmiotu, który świadczyć będzie usługi medyczne w takim zakresie. D. Bach – Golecka (op. cit.) wskazuje wprost, iż (...) Dalsza wątpliwość może dotyczyć określenia w umowie terminu wypowiedzenia (np. trzymiesięcznego) bez wymienia jakichkolwiek okoliczności uzasadniających dokonanie takiego wypowiedzenia. Powodem wątpliwości jest treść art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy o działalności leczniczej, który przewiduje, że umowa powinna zawierać postanowienia dotyczące szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem. Wydaje się jednak, że nie można z tego przepisu wyciągnąć wniosku, iż pozbawia on strony możliwości zastrzeżenia prawa do wypowiedzenia umowy z zachowaniem terminu wypowiedzenia, jeśli strony nie określiłyby jednocześnie przyczyn tego wypowiedzenia. Byłoby to zbyt daleko idące ograniczenie swobody umów, nieuzasadnione koniecznością realizacji celu, jakiemu ma służyć analizowana regulacja. Sąd Apelacyjny w tym składzie pogląd ten w całości podziela. Podobny pogląd był już prezentowany w orzecznictwie sądów powszechnych – por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 czerwca 2016 r. (sygn. akt I ACa 20/16). Ponadto zważyć należy, iż treść art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy o działalności leczniczej ma w istocie charakter formalny. Jakkolwiek prawodawca wskazał, iż umowa o świadczenie usług medycznych powinna zawierać postanowienia dotyczące szczegółowych okoliczności uzasadniających rozwiązanie umowy za wypowiedzeniem, nie sprecyzował o jakie okoliczności chodzi, w szczególności zaś nie wskazał, iż okoliczności te mają być istotne, czy też ważne. Tym samym jak się wydaje spełnieniem wymogu z art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy będzie wskazanie przez strony jakiegokolwiek okoliczności - wystarczy, aby spełniała ona walor szczegółowości – przy czym może być to okoliczność subiektywna, wynikająca np. z utraty zaufania przez podmiot leczniczy do podmiotu świadczącego usługi medyczne. To spostrzeżenie również prowadzić musi do wniosku, iż powyższe uregulowanie nie ma charakteru bezwzględnie obowiązującego.

Wyżej przedstawiona argumentacja, dotycząca wykładni art. 27 ust. 4 ustawy o działalności leczniczej prowadzi do wniosku, iż brak wskazania w umowie szczegółowych okoliczności uzasadniających wypowiedzenie umowy z zachowaniem terminu wypowiedzenia, nie wyklucza możliwości dokonania takiego wypowiedzenia, zaś dokonanie - nie czyni bezskutecznym. W realiach faktycznych sprawy niniejszej okoliczności te wskazują, iż wypowiedzenie złożone przez pozwane Pogotowie powodowi pismem z dnia 9 czerwca 2017 r. było skuteczne – zgodne z uregulowaniami ustawy o działalności leczniczej, jak również z treścią łączącego strony stosunku obligacyjnego. W takiej sytuacji bez znaczenia jest tu z jakich powodów w wypowiedzeniu tym Pogotowie wskazało przyczyny jego dokonania. W każdym razie wskazanie takich przyczyn nie może żadną miarą jakkolwiek zmieniać charakteru takiego oświadczenia, w szczególności zaś nie sposób uznać, iż wypowiedzenie takie uległo tylko z tej przyczyny konwersji w wypowiedzenie umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia, co uzależniałoby jego skuteczność od zaistnienia przesłanki rażącego naruszenia istotnych postanowień umowy. Brak zatem było potrzeby badania, czy wskazywane przez Pogotowie przyczyny wypowiedzenia w ogóle zaistniały.

Okoliczności te prowadzą do wniosku, iż podniesione w apelacji pozwanego zarzuty naruszenia art. 27 ust. 8 pkt 3 oraz art. 27 ust. 4 pkt 8 ustawy o działalności leczniczej były zasadne, co ostatecznie winno skutkować oddaleniem zgłoszonego powództwa. W takiej sytuacji pozostałe zarzuty wniesionego środka zaskarżenia tracą niejako na aktualności. Ogólnie jednak wskazać należy, iż pierwszy z zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k. p. c. nie jest w ocenie Sądu Apelacyjnego zasadny. Sąd Okręgowy w sposób szczegółowy i wyczerpujący uzasadnił swoje stanowisko, zgodnie z którym wskazywane przez pozwanego wadliwości przy zawieraniu umowy, nawet gdyby w istocie miały miejsce nie rodzą tak daleko idących konsekwencji, jak wskazywało to Pogotowie. Argumentacja Sądu Okręgowego została przytoczona wyżej i nie ma potrzeby jej tu ponawiać. Jeżeli chodzi o drugi z zarzutów naruszenia art. 233 § 1 k. p. c. to

w istocie oceniono go już wyżej – jak bowiem wskazano brak jest przy rozpoznaniu niniejszej sprawy potrzeby oceny, czy po stronie powoda doszło do rażącego naruszenia istotnych postanowień umowy, jak również czy wskazywane przez pozwanego zachowania, które ocenia on jako mobbing i molestowanie miały walor takiego rażącego naruszenia istotnych postanowień umowy. Ten zarzut należało zatem uznać za bezprzedmiotowy.

Konsekwencją oddalenia roszczenia powoda było obciążenie go kosztami postępowania pierwszoinstancyjnego w zakresie nieuiszczonych kosztów sądowych oraz w zakresie zwrotu kosztów postępowania pozwanemu. Na pierwsze z tych kosztów złożyły się koszty stawiennictwa świadka 82,31 zł – zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zaś na drugie z nich – koszty zastępstwa procesowego ustalone w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t. jedn. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.) – 5 400 zł oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł. Podstawę obciążenia powoda obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz pozwanego stanowił art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 Kodeksu postępowania cywilnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok i orzekł co do istoty sprawy – stosownie do art. 386 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł w oparciu o art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 oraz 391 § 1 k. p. c. Na koszty te złożyły się koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia w sprawie opłat za czynności radców prawnych – 4 050 zł.

Z tych przyczyn orzeczono jak w sentencji.